

Obsah

Úvod	13
1 Přistěhovalectví v České republice aneb co vyčteme ze statistik <i>Miroslava Rákoczyová</i>	16
1.1 Kdo jsou přistěhovalci v ČR?	17
1.2 Cílové destinace migrace v rámci ČR	19
1.3 Pozice cizinců na pracovním trhu v ČR	20
2 Sociální integrace přistěhovalců – teoretická východiska výzkumu <i>Miroslava Rákoczyová, Hana Pořízková</i>	23
2.1 Strukturální dimenze sociální integrace	26
2.2 Kulturní dimenze sociální integrace	30
2.3 Interaktivní dimenze sociální integrace	32
2.4 Identifikační dimenze sociální integrace	33
3 Metodický postup <i>Miroslava Rákoczyová</i>	35
3.1 Výzkumné otázky	35
3.2 Výzkumná metoda a postup	36
3.2.1 <i>Jednotka zjišťování</i>	36
3.2.2 <i>Design výzkumu</i>	37
3.2.3 <i>Tvorba výzkumného vzorku</i>	39
3.2.4 <i>Tehnika sběru dat</i>	40
3.2.5 <i>Analýza a interpretace dat</i>	41
3.3 Diskuse nad limity zvoleného metodického přístupu	42
4 Základní rysy integrace přistěhovalců v České republice <i>Miroslava Rákoczyová, Robert Trbola</i>	44
A. Vztah ke klíčovým institucím hostitelské společnosti	44
B. Formální vztahy s organizacemi	45
C. Prolnutí interaktivní a kulturní dimenze	46
D. Návrat do země původu	47

5	Privilegování „druzí“ aneb sociální integrace cizinců z vyspělých zemí	48
	<i>Hana Pořízková</i>	
5.1	Úvod	48
5.1.1	<i>Motiv pracovní migrace a volba cílové země</i>	51
5.1.2	<i>Adaptační strategie</i>	54
5.1.3	<i>Budoucnost v České republice</i>	54
5.2	Strukturální dimenze integrace	57
5.2.1	<i>Trh práce</i>	57
5.2.2	<i>Vzdělávání a kvalifikace</i>	61
5.2.3	<i>Životní úroveň</i>	61
5.2.4	<i>Bydlení</i>	63
5.2.5	<i>Veřejné instituce</i>	64
5.3	Kulturní dimenze integrace	71
5.3.1	<i>Jazyk</i>	71
5.3.2	<i>Volný čas</i>	74
5.3.3	<i>Informovanost o životě ve společnosti</i>	75
5.4	Interaktivní dimenze integrace	76
5.4.1	<i>Kontakty s českou majoritou</i>	76
5.4.2	<i>Kontakty s cizinci a krajany</i>	77
5.5	Identifikační dimenze integrace	78
5.5.1	<i>Domov</i>	79
5.5.2	<i>Občanství</i>	81
5.5.3	<i>Identita</i>	82
5.5.4	<i>Subjektivní ztotožnění s českou společností</i>	83
5.6	Shrnutí	84
6	Od znevýhodnění k privilegiím – imigrace z nových členských zemí EU	88
	<i>Jiří Vyhlídal</i>	
6.1	Úvod	88
6.2	Pracovní migrace a migrace z EU-12 do ČR	89
6.3	Strukturální dimenze integrace	92
6.3.1	<i>„... nabídka, která... která se neodmítá...“</i>	94
6.3.2	<i>„... prostě to nevzdám...“</i>	97
6.3.3	<i>Klasifikace ekonomické aktivity</i>	101
6.3.4	<i>Vzdělávání</i>	101
6.3.5	<i>Bydlení</i>	102
6.4	Kulturní dimenze integrace	103
6.4.1	<i>Jazykové kompetence a získávání informací</i>	106
6.4.2	<i>Volný čas</i>	108
6.5	Interaktivní dimenze integrace	108

6.6	Identifikační dimenze integrace	112
6.7	Závěrečná poznámka k budoucímu vývoji	115
7	Kulturně blízcí? Integrace přistěhovalců ze zemí bývalého Sovětského svazu	117
	<i>Yana Leontiyeva, Mirka Nečasová</i>	
7.1	Úvod	117
7.1.1	<i>Důvody a mechanismy příchodu do ČR</i>	119
7.2	Strukturální dimenze integrace	122
7.2.1	<i>Povolení k pobytu v ČR a české občanství</i>	122
7.2.2	<i>Institut azylu</i>	123
7.2.3	<i>Ekonomické aktivity v ČR a strategie na trhu práce</i>	125
7.2.4	<i>Vzdělání a kvalifikace</i>	134
7.2.5	<i>Životní úroveň</i>	138
7.2.6	<i>Zdraví</i>	139
7.2.7	<i>Bydlení</i>	140
7.3	Kulturní dimenze integrace	142
7.3.1	<i>Jazyk</i>	142
7.3.2	<i>Informovanost o životě ve společnosti</i>	144
7.3.3	<i>Volný čas</i>	145
7.4	Interaktivní dimenze integrace	146
7.4.1	<i>Interakce na neformální úrovni</i>	146
7.4.2	<i>Přátelské vazby</i>	146
7.4.3	<i>Bariéry při navazování kontaktů</i>	147
7.4.4	<i>Společenské vztahy a mentalita Čechů z pohledu imigrantů</i>	147
7.4.5	<i>Interakce s organizacemi</i>	149
7.5	Identifikační dimenze	153
7.5.1	<i>Zájem o dění v České republice</i>	153
7.5.2	<i>Česká republika jako nový domov</i>	153
7.5.3	<i>Plány ohledně budoucnosti v ČR</i>	156
7.6	Závěrem o integraci migrantů ze zemí bývalého SSSR	157
8	Vietnamští imigranti v českých velkoměstech – Integrace přistěhovalců z Vietnamu	161
	<i>Ondřej Hofírek, Michal Nekorjak</i>	
8.1	Úvod	161
8.2	Popis vzorku	163
8.3	Strukturální dimenze	164
8.3.1	<i>Vietnamci na trhu práce v České republice</i>	164
8.3.2	<i>Příjmy a spotřeba</i>	174

8.3.3	<i>Vzdělávání a kvalifikace</i>	176
8.3.4	<i>Bydlení</i>	177
8.3.5	<i>Úřady</i>	179
8.4	Kulturní dimenze	180
8.4.1	<i>Znalost českého jazyka</i>	180
8.4.2	<i>Volnočasové aktivity</i>	183
8.4.3	<i>Informovanost o životě ve společnosti</i>	184
8.4.4	<i>Kultura</i>	186
8.5	Interaktivní dimenze	187
8.5.1	<i>Společenské vztahy</i>	187
8.5.2	<i>Smíšené sňatky a děti</i>	188
8.5.3	<i>Spolky a sdružení</i>	189
8.6	Identifikační dimenze	190
8.6.1	<i>Subjektivní ztotožnění s českou společností</i>	190
8.6.2	<i>Percepce Vietnamců českou společností a role médií</i>	191
8.6.3	<i>Občanství</i>	193
8.7	Shrnutí	194
9	S nadějí na lepší budoucnost – Integrace přistěhovalců ze třetích zemí	198
	<i>Miroslava Rákokzyová, Robert Trbola</i>	
9.1	Úvod	198
9.2	Strukturální dimenze integrace	203
9.2.1	<i>Začlenění na pracovním trhu</i>	203
9.2.2	<i>Studium a vzdělávání v ČR</i>	212
9.2.3	<i>Životní úroveň</i>	215
9.3	Kulturní dimenze integrace	220
9.3.1	<i>Jazyková kompetence</i>	220
9.3.2	<i>Přístup k informacím</i>	223
9.3.3	<i>Možnosti využití volného času</i>	226
9.3.4	<i>Otázka náboženství</i>	227
9.4	Interaktivní dimenze integrace	228
9.4.1	<i>Obraz české společnosti očima přistěhovalců</i>	228
9.4.2	<i>Sociální sítě</i>	231
9.4.3	<i>Komunikace s úřady a institucemi</i>	235
9.5	Identifikační dimenze integrace	239
9.5.1	<i>Česká republika jako nový domov</i>	239
9.5.2	<i>Návrat do země původu</i>	242
9.5.3	<i>Kdo je tady cizinec?</i>	243
9.6	Varianty sociální integrace	244
9.7	Klíčová zjištění	248

Závěr	251
<i>Hana Pořízková, Robert Trbola, Jiří Vyhlídal</i>	
Přílohy	266
Bibliografie	281
Slovníček vybraných pojmů	290
O autorkách a autorech	299
Abstrakt	304
Abstract	306
Rejstřík	308